

Rahandusministeeriumi kevadine majandusprognosis 2024

4.4.2024

Majandus pöörduv aastases võrdluses kasvule selle aasta teises pooles

Inflatsiooni jätkuv aeglustumine, intresside langetamise ootus aasta teisel poolel ja kosuma hakkav välisnõudlus toetavad majanduse taastumist. Tugevnev välisnõudlus võimaldab Eesti tööstusel taas kasvurajale pöörduda. Keskmise reaalkasvu ja majapidamiste kindlustunde paranemine toetavad eratarbimise kasvu.

Majanduskasvu prognoos

	2011–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
SKP reaalkasv	3,6	-0,5	-3,0	0,0	3,3	2,8	2,5	2,5
SKP nominaalkasv	7,1	15,5	4,6	4,1	6,2	5,1	4,8	4,8
SKP jooksevhindades (mld €)		36,0	37,7	39,2	41,6	43,8	45,9	48,1

Töötus kasvab 2024. aastal mõõdukalt

2024. aastaks ootame hoiatute arvu langust 0,3% võrra ja töötuse määra 7,2%. Tööpuudus stabiliseerub prognoosiperioodi lõpuks oma normaaltasemele 6% lähedale. Palgakasv aeglustub tänava 6% lähedale, mida võib pidada majanduskasvu nõrga väljavaate tingimustes siiski suhteliselt kiireks.

Tööturu prognoos

	%	2011–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Keskmine palga reaalkasv		4,0	-6,5	2,1	2,5	2,5	2,8	2,7	2,7
Keskmine palk (eurot)			1 645	1 833	1 944	2 042	2 143	2 246	2 354

Energiahinnad odavnevad, inflatsiooni aeglustumine jätkub

Maksimeetmed kergitasid ajutiselt inflatsiooni 2024. aasta alguses. Lähikuudel inflatsioon pidurdub energiahindade odavnemise ja toiduainete hinnatõusu järkjärgulise aeglustumise tõttu. 2024. aasta tarbijahindade kasvuks prognoosime 3,4%. Järgmistel aastatel aeglustub inflatsioon veelgi.

Hindade prognoos

muutus, %	2011–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Tarbijahinnaindeks	2,2	19,4	9,2	3,4	2,5	2,1	2,0	2,0

Valitsussektori rahanduse väljavaated

Eelarvepuudujääk süveneb maksutulude aeglasema kasvu ning suurenenud investeeringute tõttu

2025. aasta valitsussektori eelarvepuudujääk suureneb 5,3%ni SKPst ning jääb prognoosiperioodil sügavaks kriisiaastatel lisandunud püsikulude ning aeglasema maksutulude kasvu tõttu. Prognoos ei sisalda ka riigi eelarvestraategias otsustatud, kuid seadustamata meetmeid nagu mootorsõidukimaksu, riigikaitsemaksu, magustatud jookide maksu ning keskkonnatasude, riigilõivude ja trahvide tõusu. Kulude osas ei sisalda prognoos töötutoetuste ja töötushüvitiste muudatusi ega eelarverevisjoni.

Valitsussektori eelarvepositsioon

% SKPst	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Valitsussektori nominaalne eelarvepositsioon	-1,0	-3,4	-3,5	-5,3	-4,9	-4,9	-4,2
<i>RES stsenaariumi korral</i>			-3,4	-2,6	-1,8	-1,5	-0,8
Valitsussektori struktuurne eelarvepositsioon	-1,1	-1,3	-1,0	-3,8	-4,1	-4,6	-4,3
<i>RES stsenaariumi korral</i>			-1,5	-0,5	-0,7	-1,1	-1,0

Võlakoormuse kasv kiireneb

Püsivalt suur ja süvenev eelarve puudujääk kasvatab võlakoormust kiiremas tempos kui kolmel eelneval aastal. See muudab olemasoleva võla teenindamise kallimaks, suurendades intressikulu 1,1%ni SKPst 2028. aastaks. Võla teenindamise kulu kasv seab eelarvele täiendava koormuse, mis võib vähendada investeerimisvõimet ja takistada majanduskasvu. Riigieelarve rahavooline puudujääk kaetakse pika- ja lühiajaliste võlakirjaemissioonide ning laenude abil.

Valitsussektori võlakoormus

% SKPst	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Valitsussektori võlg kokku	18,6	17,8	18,5	19,6	22,6	27,1	30,9	33,9	35,9
<i>RES stsenaariumi korral</i>					22,4	24,4	25,4	25,2	24,3

Maksukoormus suureneb käesoleval, kuid langeb 2025. aastal ühtse maksuvaba tulu kehtestamise tulemusel

Maksukoormus kasvab sel aastal rekordilisele tasemele käibemaksu määra tõusu ning juriidilise isiku tulumaksu määra tõusule eelneva suurema kasumijaotamise tõttu. 2025. aastal langeb maksukoormus eelkõige vanaduspensionieast noorematele ühtse maksuvaba tulu kehtestamise tõttu ja stabiliseerub sellel tasemel prognoosiperioodi lõpuni. Eesti maksukoormus jääb Euroopa Liidu keskmisest oluliselt madalamaks.

Maksukoormus

% SKPst	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Maksukoormus	33,3	33,8	32,9	34,0	35,2	33,3	33,5	33,4	33,5
<i>RES stsenaariumi korral</i>					35,2	35,5	35,8	35,8	36,0